

Ημερομηνία:

11 Ιουλίου 2023

Υπεύθυνος επικοινωνίας:

Kate Σάπαρη | kate.sapari@pwc.com

Βάσω Γρίβα | vasso.griva@pwc.com

Παγκόσμια Μελέτη της PwC: [Global M&A Industry Trends: 2023 Mid-Year Update](#)

Καθώς οι μεγάλοι βεληνεκοί συμφωνίες Εξαγορών και Συγχωνεύσεων περιορίζονται, τα στελέχη του κλάδου βασίζονται σε μεσαίου μεγέθους συναλλαγές προκειμένου να επιτύχουν τον στρατηγικό τους μετασχηματισμό και να επιταχύνουν την ανάπτυξη.

Ένα νέο τοπίο σε σχέση με την αρχή του χρόνου περιγράφει η εξαμηνιαία έκδοση της μελέτης [Global M&A Industry Trends: 2023 Mid-Year Update](#) της PwC αναφορικά με τις Εξαγορές και τις Συγχωνεύσεις εταιρειών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά η μελέτη, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους, ο πληθωρισμός επιβραδύνει, τα επιτόκια φτάνουν στο ζενίθ, κάποιες τράπεζες δεν τα κατάφεραν, η κρίση του αμερικανικού χρέους αποφεύχθηκε και οι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο ασχολούνται με τη νέα τεχνολογική τάση, που δεν είναι άλλη από το generative AI. Σε αυτό το περιβάλλον, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της μελέτης, η δραστηριότητα όσον αφορά τις εξαγορές και τις συγχωνεύσεις δεν θα περιλαμβάνει εντυπωσιακές, μεγάλης κλίμακας συμφωνίες αλλά ένα πιο υγιές περιβάλλον, με μεσαίου μεγέθους συμφωνίες, καθώς οι επιχειρήσεις προωθούν την ατζέντα της στρατηγικής ανάπτυξής τους. Αυτές οι μικρότερου μεγέθους συμφωνίες μπορούν εξίσου, όμως, να λειτουργήσουν ως καταλύτης μετασχηματισμού και μεγέθυνσης. Την ίδια στιγμή που μια σειρά από επιχειρήσεις που διαθέτουν ρευστότητα έχουν τη δυνατότητα να προβούν σε μεγαλύτερου βεληνεκού κινήσεις, διαπιστώνεται ότι στην αγορά κυριαρχούν μεσαίου μεγέθους συναλλαγές, καθώς οι επικεφαλής των εταιρειών συνδυάζουν στρατηγικές εξαγορές και επιλεγμένη διαφοροποίηση προκειμένου να μετασχηματίσουν το χαρτοφυλάκιό τους και να προετοιμαστούν για το μέλλον.

Σύμφωνα πάντα με την ίδια μελέτη, ο αριθμός των Εξαγορών και των Συγχωνεύσεων θα μπορούσε να αυξηθεί στο δεύτερο εξάμηνο του έτους, ειδικά στην περίπτωση που οι εν δυνάμει πωλητές εστιάσουν στην προετοιμασία ενόψει των συναλλαγών και αναπροσαρμόσουν τις προσδοκίες τους ως προς τις αποτιμήσεις. Όμως, για πολλούς εν δυνάμει αγοραστές, η πρόσβαση στη χρηματοδότηση έχει γίνει σημαντικά πιο δύσκολη και ακριβή, γεγονός που αυξάνει το ενδιαφέρον για εναλλακτικές μορφές άντλησης κεφαλαίων. Την ίδια στιγμή, η δημιουργία αξίας αποκτά βαρύνουσα σημασία, καθώς πλέον οι εμπλεκόμενοι αναζητούν τα στοιχεία εκείνα που θα τους προσδώσουν την απαιτούμενη αξία, ώστε να αναδειχθεί η πλήρης δυναμική της εκάστοτε συμφωνίας. Ήδη, σε πολλές περιπτώσεις, το ενδιαφέρον εστιάζεται στη στρατηγική επανατοποθέτηση μέσω βελτιστοποίησης του χαρτοφυλακίου, ψηφιοποίησης αλλά και αλλαγών στο επιχειρηματικό μοντέλο. Ταυτόχρονα όμως, το ενδιαφέρον στρέφεται και σε μια

σειρά από επιπλέον χαρακτηριστικά, όπως η βελτιστοποίηση της ενεργειακής κατανάλωσης και η βιώσιμη χρηματοδότηση.

Η τρέχουσα εικόνα του κλάδου των Εξαγορών και Συγχωνεύσεων παρουσιάζει σημαντική διαφοροποίηση ανάμεσα στις μεγαλύτερες σε αξία συμφωνίες και στις μικρότερες. Οι μεγάλοι βεληνεκούς συμφωνίες, μολονότι προωθούν τον μετασχηματισμό, είναι πλέον πολύ πιο δύσκολο να ολοκληρωθούν, λόγω του τρέχοντος χρηματοδοτικού περιβάλλοντος, ενώ ταυτόχρονα, απαιτούν πιο ενδελεχή κανονιστικό έλεγχο. Αντίθετα, οι μικρότερης αξίας συμφωνίες εξαρτώνται λιγότερο από τις αναταραχές στην αγορά, θεωρούνται η επιτομή του κλάδου και επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να κάνουν μια σειρά από μικρότερα αλλά πιο σταθερά βήματα στη διαδικασία του μετασχηματισμού τους, σε αντίθεση με ένα μεγάλο άλμα.

Σε απόλυτους αριθμούς, η αξία των συμφωνιών μειώθηκε κατά περίπου 8% ανάμεσα στο δεύτερο μισό του 2022 και το πρώτο εξάμηνο του 2023. Για τις μεγάλοι μεγέθους συμφωνίες, οι οποίες ξεπερνούν το ένα δισ. δολάρια, η μείωση της αξίας των συναλλαγών ήταν σχεδόν διπλάσια. Ο αντίστοιχος αριθμός των μεγάλων συμφωνιών μειώθηκε κατά περίπου 58% σε σχέση με τα επίπεδα ρεκόρ του 2021. Αντίθετα, ο αριθμός των συμφωνιών αξίας μικρότερης του ενός δισεκατομμυρίου δολαρίων μειώθηκε κατά μόλις 24% την ίδια περίοδο ενώ σε σχέση με το πρώτο μισό του 2020, η πτώση ήταν 14% σε όγκο και 40% σε αξία.

Ως προς τους επιμέρους τομείς, οι κλάδοι της τεχνολογίας, των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και των Τηλεπικοινωνιών κατέγραψαν τις ισχυρότερες επιδόσεις αντιστοιχώντας στο 28% της παγκόσμιας δραστηριότητας βάσει αριθμού συναλλαγών. Εντούτοις, σε επίπεδο αξίας, ο κλάδος της Ενέργειας και των Φυσικών Πόρων ήταν κυρίαρχος με 23% της συνολικής αξίας, μολονότι αντιστοιχεί σε μόλις το 9% του αριθμού των συναλλαγών.

Οι εκτιμήσεις για το 2023

Με βάση την τρέχουσα εικόνα της αγοράς, η μελέτη εκτιμά ότι το δεύτερο μισό του 2023 θα χαρακτηριστεί από πιο ενδιαφέρουσες και εμβληματικές ευκαιρίες Εξαγορών και Συγχωνεύσεων. Σε κάθε περίπτωση, οι τρέχουσες μακροοικονομικές συνθήκες θα συνεχίσουν να επηρεάζουν τον κλάδο, όμως ένα πιο σταθερό περιβάλλον θα διευκολύνει τους εμπλεκόμενους στην αποτίμηση των συναλλαγών. Παράλληλα, με τις Εξαγορές και τις Συγχωνεύσεις να αποτελούν έναν πιο σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης σήμερα σε σχέση με το παρελθόν, οι επικεφαλής των επιχειρήσεων αναμένεται να τις αξιοποιήσουν προκειμένου να επανατοποθετήσουν τις εταιρείες τους, να ενισχύσουν την ανάπτυξη και να εξασφαλίσουν βιώσιμα αποτελέσματα.

Ο Θανάσης Πανόπουλος, Partner και επικεφαλής του τμήματος Deals της PwC Ελλάδας, σημείωσε αναφορικά με τις εκτιμώμενες κινήσεις της αγοράς το 2023 «Οι επιχειρήσεις που διαθέτουν ρευστότητα θα διαδραματίσουν κυρίαρχο ρόλο για το υπόλοιπο του έτους με τις Εξαγορές και τις Συγχωνεύσεις μεσαίου μεγέθους να επικρατούν στην αγορά. Αναμένονται συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων, δεδομένης και της περιορισμένης πρόσβασης σε ευκαιρίες χρηματοδότησης, προκειμένου αυτές από κοινού πλέον να επιτύχουν τις καλύτερες δυνατές ευκαιρίες και συμφωνίες, εκμεταλλευόμενες πάντα τις τρέχουσες συγκυρίες. Συνοψίζοντας, η εκτίμηση είναι ότι για τους αγοραστές η πρόσβαση στο κεφάλαιο θα είναι

κρίσιμης σημασίας, ενώ αντίστοιχα για τους πωλητές η σωστή προετοιμασία αποτελεί το κλειδί της επιτυχίας.»

Πλεονέκτημα των επιχειρήσεων που διαθέτουν ρευστότητα

Σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην τρέχουσα συγκυρία διαθέτουν οι επιχειρήσεις με ισχυρό ισολογισμό και ποιοτικές διαδικασίες Εξαγορών και Συγχωνεύσεων. Οι επιχειρήσεις αυτές διαθέτουν μετρητά, αλλά και τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν συνέργειες, ούτως ώστε να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία προβαίνοντας σε εξαγορές, ενώ το απαιτητικό χρηματοδοτικό περιβάλλον μειώνει τον ανταγωνισμό. Εντούτοις, αυτό το παράθυρο ευκαιρίας δεν θα μείνει ανοιχτό για πάντα.

Ενδεικτικές των παραπάνω τάσεων είναι κάποιες από τις μεγαλύτερες συμφωνίες που ανακοινώθηκαν κατά το πρώτο μισό του 2023, όπως η εξαγορά της Seagen από τη Pfizer έναντι 43 δισ. δολαρίων, η προτεινόμενη συγχώνευση της Glencore με την Teck Resources έναντι 23 δισ. δολαρίων και η εξαγορά της Newcrest Mining από τη Newmont έναντι 19,2 δισ. δολαρίων.

Οι τομείς που καταγράφουν τα μεγαλύτερα επίπεδα συμφωνιών είναι αυτοί των φαρμακευτικών επιχειρήσεων και της ενέργειας, οι οποίοι και σχετίζονται με ευρύτερες τάσεις όπως η τεχνολογική καινοτομία, η ψηφιοποίηση και η ενεργειακή μετάβαση.

Ο μετασχηματισμός συμβαδίζει με την αναταραχή

Η τεχνολογία ενισχύει τη λήψη αποφάσεων και επιτρέπει στους επικεφαλής των εταιρειών να τις ψηφιοποιήσουν και να τις μετασχηματίσουν. Παράλληλα, η Τεχνητή Νοημοσύνη παίζει καταλυτικό ρόλο και ο αντίκτυπός της στις επιχειρήσεις και την οικονομία ευρύτερα θα δημιουργήσει ευκαιρίες Εξαγορών και Συγχωνεύσεων. Εταιρικά και ιδιωτικά επενδυτικά σχήματα κινούνται προκειμένου, είτε να αποκτήσουν νέες επιχειρήσεις, είτε να πουλήσουν αυτές που έχουν στην κατοχή τους, κατοχυρώνοντας κέρδη. Ταυτόχρονα, ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων παίρνει και άλλες μορφές με τις εταιρείες να αναζητούν τρόπους μείωσης του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος και επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας.

Αντίστοιχα, η ενεργειακή κρίση μεταβάλλει τα δεδομένα σε μια σειρά από τομείς δημιουργώντας ευκαιρίες Εξαγορών και Συγχωνεύσεων. Για παράδειγμα, μια σειρά αυτοκινητοβιομηχανιών και λοιπών επιχειρήσεων από τον κλάδο της βαριάς βιομηχανίας προβαίνουν στην απόκτηση μεταλλευτικών εταιρειών προκειμένου να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα μέταλλα και ορυκτά που απαιτούνται για την παραγωγή μπαταριών και την αποθήκευση ενέργειας.

Ο Γιώργος Μακρυπίδης, Partner και επικεφαλής Corporate Finance της PwC Ελλάδας, ανέφερε «Σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον με έντονη κινητικότητα, ο κλάδος των Εξαγορών και των Συγχωνεύσεων αποδεικνύεται ιδιαίτερα ανθεκτικός. Παρά την αισθητή διόρθωση σε παγκόσμιο επίπεδο, η Ελλάδα κινείται με διαφορετική μακροοικονομική ταχύτητα, ενώ η αναμενόμενη αναβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης της χώρας επίσης δημιουργεί τεχνικά τις προϋποθέσεις για περαιτέρω ενδυνάμωση της ζήτησης για ελληνικά χρεόγραφα. Σε αρκετούς κλάδους την πρωτοβουλία των κινήσεων έχουν οι πωλητές, οι αποτιμήσεις είναι σε επίπεδα που δημιουργούν πωλητές και δεν αποτρέπουν

αγοραστές, ενώ οι μικρότερες και μεσαίου μεγέθους συναλλαγές, που δεν στηρίζονται σε τραπεζική χρηματοδότηση, και αποτελούν και την πλειονότητα των ελληνικών συναλλαγών, προχωρούν απρόσκοπτα αν και με μεγαλύτερο χρόνο επώασης».

Προετοιμασία για την τρέχουσα και τη μελλοντική αγορά

Οι μακροοικονομικές συνθήκες και οι περιορισμοί στις χρηματαγορές έχουν δημιουργήσει ένα περιβάλλον στο οποίο οι διαδικασίες διαρκούν περισσότερο, είναι πιο αβέβαιες και απαιτούν μεγαλύτερο και βαθύτερο έλεγχο. Οι αγοραστές πιέζονται πλέον να δικαιολογήσουν την επένδυσή τους μέσω μια ισχυρής επιχειρηματικής πρότασης ενώ ταυτόχρονα, η χρηματοδότηση δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη καθώς οι παραδοσιακές πηγές ρευστότητας ενδέχεται να μην είναι διαθέσιμες ή να μην είναι συμβατές με τους όρους της εκάστοτε συμφωνίας.

Αντίστοιχα, οι πωλητές θα πρέπει να αφιερώνουν περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη στιγμή χρόνο στην προετοιμασία τους. Πριν από ένα χρόνο, σε ένα περιβάλλον με άφθονη φθηνή ρευστότητα και έναν ιδιαίτερα ανταγωνιστικό κλάδο Εξαγορών και Συγχωνεύσεων, οι αγοραστές μπορούσαν να περιορίσουν τις ερωτήσεις των πωλητών και πάλι να ολοκληρώσουν συμφωνία με σημαντικό όφελος. Σήμερα, για να το επιτύχουν αυτό χρειάζεται να είναι έτοιμοι να απαντήσουν σε κάθε ερώτηση και να αναμένουν πολύ μεγαλύτερους χρόνους μέχρι την ολοκλήρωση της συμφωνίας.

Οι συμφωνίες που μπορούν να επιφέρουν μετασχηματισμό του στρατηγικού επιχειρηματικού μοντέλου των εταιρειών έχουν μεγαλύτερη αξία, ενώ το μοντέλο «συμφωνία για μετασχηματισμό» αναμένεται να είναι κυρίαρχο στην αγορά Εξαγορών και Συγχωνεύσεων τους προσεχείς μήνες.

Αύξηση των αναδιρθρώσεων

Η αύξηση στον αριθμό των αναδιρθρώσεων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023 αναμένεται να συνεχιστεί και στο δεύτερο, καθώς οι χρηματοοικονομικές πιέσεις είναι δυσβάσταχτες για μια σειρά από επιχειρήσεις. Στους επιβαρυντικούς παράγοντες περιλαμβάνονται η αύξηση των επιτοκίων, η χρηματοδοτική σύσφιξη και οι προκλήσεις στην άντληση κεφαλαίων. Τα προβλήματα αυτά, σε συνδυασμό με τις πληθωριστικές πιέσεις, την αναταραχή στην εφοδιαστική αλυσίδα και ένα περιβάλλον χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης σημαίνουν ότι πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν μειωμένη αύξηση εσόδων, πίεση στα περιθώρια κέρδους τους και ένα λιγότερο ασφαλές μέλλον. Οι τομείς στους οποίους αναμένονται περισσότερες αναδιρθρώσεις είναι αυτοί του λιανικού εμπορίου, των ακινήτων και της βιομηχανίας.

Αντίστοιχα, οι εταιρείες που κατάφεραν να εξασφαλίσουν σταθερό κόστος χρήματος στα ιστορικά χαμηλά επίπεδα της πανδημίας επωφελούνται τώρα από χαμηλότερα κόστη χρηματοδότησης. Εντούτοις, εκείνες που καλούνται να αναχρηματοδοτήσουν το χρέος τους με κυμαινόμενα επιτόκια βιώνουν τώρα τον αντίκτυπο και καλούνται να αναλάβουν δράση. Έτσι, ενδέχεται να κληθούν να πουλήσουν μέρος της επιχείρησής ή να προχωρήσουν σε επιχειρησιακό μετασχηματισμό προκειμένου να βελτιώσουν την κερδοφορία τους και να μειώσουν το ρίσκο. Σε κάθε περίπτωση, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές ως προς τα ρίσκα της αναχρηματοδότησης με εκείνες που θα λάβουν εγκαίρως πρωτοβουλίες εξασφάλισης εναλλακτικών πηγών κεφαλαίων, να είναι καλύτερα τοποθετημένες για το μέλλον.

Σχετικά με την PwC

Στην PwC, στόχος μας είναι η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στην κοινωνία και η επίλυση σημαντικών προβλημάτων. Είμαστε ένα δίκτυο εταιρειών σε 152 χώρες με περισσότερα από 328.000 στελέχη που δεσμεύονται να παραδίδουν ποιοτικό έργο στις ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναλαμβάνουν. Πείτε μας τι έχει αξία για σας και μάθετε ακόμα περισσότερα στην ιστοσελίδα μας www.pwc.com.

Η επωνυμία PwC αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών και/ή σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη, κάθε μία από τις οποίες αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.

© 2023 PwC. Με επιφύλαξη όλων των νόμιμων δικαιωμάτων